

Po trimesečnih strahovitih bojih so Japonci uničili mesto in odpor v Sangaju Kitajci se umikajo iz Sangaja

Sanghaj, 28. okt. o. Z zadnjim tednom se je Japoncem, ki so neprestano dobivali ogromna ojačenja, posrečilo doseči pomembne uspehe na vsem sangajskem bojišču. Zavzeli so predmestja Tasang, Kiangveng, zasedli severni kolodvor, kjer je bilo jedro kitajskega topništva in za katerega so tekli boji že od začetka vojne v Sangaju. Odrezali so progo proti Nankingu in proti Hankovu. Vojsko 100.000 kitajskih vojakov, ki je držala fronto vzhodno od Tasanga, so odrezali od mesta in jo skušajo streti. Kitajske čete se povsod umikajo.

Včeraj pa so Japonci po grozotnem napadu z ognjem uničili zgodovinsko jedro Sangaja — Capej. Tudi od tu so se Kitajci morali umakniti, tako da lahko govorimo o padcu Sangaja, kjer so ostali kolikortoliko nedotaknjeni samo še tisti predeli, ki so pod mednarodno oblastjo. S tem je junjski obrambni boj Kitajcev v Sangaju končan.

Strahen ogenj uničuje Čapej

Sanghaj, 28. okt. Ze leta 1932 so veliko zgodovinsko mesto Capej razdeljali Japonci, včeraj pa ga je doletela ista usoda. Sinoči je bilo vse mesto v ognju, ki se z bliskovito naglico širi. Pomaga mu južni veter, tako da gašenje skoraj ni mogoče. Goreti je pričelo že včeraj zjutraj, ko so bili Kitajci prisiljeni na umik iz mesta. Grozovitosti, katere so se dogajale včeraj, so podobne onim iz leta 1932, ko so Japonci obstreljevali mesto, in so se morali Kitajci umakniti silnemu ognju bodisi artiljerijskemu ali iz strojne, ko jim je grozila smrt še od ognja. Ogenj se z bliskovito naglico razširja, vse beži pred njim. Kitajci se umikajo hitro, ker jim grozi nevarnost, da jih obkoli ogenj. Kar jih ne bi uničil ogenj, bi jih šrapneli. Vročina je neznosna v mestu, ki je popolnoma razdejano. Mednarodni gasilci so na delu, da preprečijo širjenje ognja na južni obali reke Sobov, kjer skušajo obvarovati mednarodno ozemlje. Plameni se dvigajo visoko k nebu in je daleč na okoli vse razsvetljeno ponoči ko da je dan. Do sedaj je že nad 150 velikih zgradb popolnoma uničenih. Ob zahodni mednarodni zoni se zdi, da so se ustavili Kitajci in se tam mislijo upreti Japoncem. Pripravlajo se na velik boj. Amerikanski dopisnik, ki je videl te stvari danes, pravi,

da je bil prisoten leta 1923, ko je bil potres na Japonskem v Tokiu in Jokohami, ter pravi, da je tu postalo razdejanje kot v teh dveh mestih. Čapej je ena sama razvalina; kar ga ni uničil ogenj, so ga porušile granate.

Maršal Čankašek o umiku: „Sangaj ni odločilen“

Nanking, 28. okt. o. Vrhovni poveljnik kitajske vojske, maršal Čankašek, je dal izjavo, v kateri razglablja o umiku kitajskih oddelkov iz Capeja, Kjangvana in Tasanga. V izjavi pravi, da se kitajski oddelki med umikom hrabro bore. Kitajsko vrhovno poveljstvo ni nikdar smatralo Sangaja za del v pravem kitajskem obrambnem načrtu. Sangajsko vojno razdobje je imelo samo namen zadržati japonski vdor tako dolgo, da se Kitajska pripravi za obrambo. Sporazum iz leta 1932 je Kitajcem prepovedal udržit in vojaško zavarovati to mesto, zato je bila vsa obramba Sangaja le zasila in je temeljila ne na tehnični moči, marveč na osebnem junaštvu kitajskega vojaštva. Kljub umiku iz Sangaja nima kitajska vlada poviha, da bi se bala, zakaj prava obramba kitajske zemlje se bo začela zahodno od Sangaja. Sanghaj in Hopej nista odločilni dejstva v tej

voini, saj se kitajski narod tu ni mogel zadostno pripraviti na obrambo.

Maršal je še dejal, da upa v uspeh bruseljskega sestanka devetih velesil in da je prepričan, da bodo proti japonskemu imperializmu nastopile Združene države, Anglija ter druge podpisnice washingtonske pogodbe. Kitajska ne pričakuje, da bi Anglija in USA napovedale vojno Japoncem, pač pa se zaveda, da imata ti dve državi na razpolago druga sredstva, da Japonce pripravita do pameti.

Japonci hoče'o streti Kitajsko

Tokio, 28. okt. o. V japonskem zunanjem ministrstvu izjavljajo, da je Japonska trdno odločena streti ves kitajski odpor in protijaponsko agitacijo. Japonska vojska se ne bo ustavila prej, dokler ne bo nankinska vlada nehala z nasprotovanjem proti Japonski. Japonci ne zahtevajo zase nič kitajskega ozemlja in žele zasedbo končati prej ko bo mogoče, toda če bo treba, bo vojna trajala 10 ali 20 let. Japonska se ne more zadovoljiti s kitajskimi obljubami, da bo nankinska vlada zatrla protijaponsko agitacijo. Zato je potrebno, da Japonci z orožjem dosežejo tisto, kar so si postavili za cilj.

Kaj bo prinesel kongres radikalnih socialistov? Pred obračunavanji v francoski ljudski fronti

Pariz, 28. okt. o. Danes se je začel v Lilleu kongres francoske radikalno-socialistične stranke, ki bo važen za usodo francoske ljudske fronte in za bodočnost francoske notranje politike. Med radikalnimi socialisti in med socialisti, ki tvorijo največje skupine v ljudski fronti, je ob okrožnih volitvah prišlo do takih nesporazumov in do medsebojnih napadov, da nadaljnje sodelovanje obeh strank v ljudski fronti ni mogoče brez temeljitega razčiščenja. Velike razlike so se pokazale tudi z ozirom na bodoče gospodarsko delo vlade. Radikali zastopajo koristi meščanstva in hočejo

preklicati različne socialne novotarije ljudske fronte, ki so francoskemu gospodarstvu prinesle ogromno škodo. Dalje zahtevajo konec stavk in red v gospodarstvu, čemur se z vso odločnostjo protivijo socialisti.

Včeraj je bil v Lilleu kot uvod v radikalno socialistični kongres kmetijski dan, ki naj podprta zanimanje radikalne stranke za kmeta. Govoril je vojni minister Daladier kot predsednik stranke.

Na sporedu prvega dneva zasedanja kongresa so v prvi vrsti vprašanja socialne zakonodaje, ljudske prosvete in državne obrambe ter uradništva, gospodarska in finančna politika ljudske fronte. Mislijo, da bo v debati živo sodeloval finančni minister Bonnet kot poročevalec v teh vprašanjih. Po končani debati o gospodarski in finančni politiki se bo začela debata o zunanji politiki.

Tretji dan kongresa, to je 30. t. m., pride pa na dnevni red debata o politiki poslanskega kluba in senatorjev radikalne stranke v ljudski fronti, kolonijiska vprašanja, preskrba bivših vojakov itd. Pričakovati je, da bo tretji dan kongresa nastala zelo živahna debata med pristaši in nasprotniki ljudske fronte.

Najbrž se bo kongres odločno izrekel proti nekaterim novim temeljnim reformam, ki jih zahtevajo socialisti. Med drugim smemo pričakovati, da bo kongres tudi pri tej priliki zelo odločno podčrtal, da se mu zde nedotakljiva nekatera osnovna načela radikalne stranke; med njimi velja posebno omeniti spoštovanje osebne lastnine in delovne svobode, odklonitev razrednega boja, varstvo srednjega stanu, ohranitev javnega reda, pomnožitev gospodarske produkcije in ohranitev proračunskega ravnotežja. To so temeljna načela, ki bo stranka na njih vztrajala. Prerokovali zatrdno, kakšni bodo sklepi kongresa, je težko, ni pa izključeno, da bo prav ta kongres razbil francosko ljudsko fronto. V tem primeru bi radikali sestavili ali sami svojo vlado, ki bi imela majhno večino, ali bi skušali ustvariti koncentracijsko vlado brez socialistov. Tretji izhod pa, ki ga je napovedal predsednik vlade Chautemps v svojem nedeljskem govoru, pa bi bile nove volitve, ki bi najbrž temeljito spremenile sedanjo politično podobo Francije.

Včeraj popoldne so delegati radikalno-socialističnega kongresa poslušali poročilo o gospodarskem položaju v Franciji. Nato je bila debata in se stališče stranke lahko povzame v teh-le točkah: 1. dvigniti se mora poljedelski stan; 2. zaščititi je treba francoski žitni trg pred tujo konkurenco in to s carinami in kontingenti; 3. zboljšati se morajo tehnični in finančni pogoji poljedelske proizvodnje.

Vesti iz Belgrada

Belgrad, 28. oktobra, m. Slovenska umetnika Tine Kos in Gorše sta pripeljala v Belgrad svoja umetniška dela, in sicer kip kneza Koclja in »Poljedelstvo« ter ju bosta te dni postavila na zanj namenjena mesta v Narodni ekupščini.

Belgrad, 28. oktobra, m. Belgrajsko slovensko prosvetno društvo je imelo sinoči svoj redni letni občni zbor. Za predsednika tega društva je bil spet izvoljen prejšnji predsednik dr. Ivan Bizjak.

Belgrad, 28. oktobra, m. Zaradi nujne potrebe, ki se je pokazala te dni, se bo od danes naprej smel izvažati domači bombaž samo na podlagi potrdil, ki jih bo izdajala samo Narodna banka po odobritvi posebne odbora v ministrstvu za trgovino in industrijo.

Belgrad, 28. oktobra, m. Prosvetni minister Dimitrij Magarašević je sinoči eprelj odbor Jugoslovanskega profesoorskega društva ter se z njim dalj časa razgovarjal.

Belgrad, 28. oktobra. V gradbenem ministrstvu bo dne 13. novembra licitacija za zgradbo nove državne kratkovalovne radijske postaje v Zemunu. Proračunska vsota 1.693.549,39 din. Kavgija znaša 135.000 din. Dne 15. novembra pa bo licitacija za nabavo drugega dela vodovodne cevi za vodovod na Avali a proračunsko vsoto 216.330 din. Kavgija je 22.000 din.

Češkoslovaški narodni praznik

28. oktober praznuje češkoslovaška država v spomin svoje osvoboditve. Zaradi iste usode, ki smo jo imeli mi ter bratje Čehi in Slovaki dolga stoletja in jo imamo delno še danes, se slavjem današnjega dne v CSR pridružujemo z veseljem tudi mi. To veselje ima tudi simboličen pomen, saj je češkoslovaška država s svojim predsednikom dr. Benešem redek in zato vedno bolj dragoceni simbol za pravo demokracijo v sicer vedno bolj diktatorski Evropi. Toda za Evropo ni bodočnosti in miru brez demokracije, zato je češkoslovaški 28. oktober prav za prav evropski praznik.

Vesti 28. oktobra

Egiptovski kralj Faruk se bo poročil 6. januarja v Kairu. Kraljevo palačo že zdaj pripravljajo za to slovesnost.

Valencijska pezata je notirala na pariški borzi včeraj 57 centimov, nacionalistična pa 1,90 franka, to je štirikrat toliko, kakor rdeči denar. Iz tega bi se dalo sklepati, komu pariška borza prisoja v Španiji zmago.

Velike proslave Mussolinijevega pohoda na Rim bodo v nedeljo po vsej Italiji.

Stavka na arabskem vseučilišču v Kairu še traja in ne puste študentje nobenemu profesorju, da bi predaval.

Dve letali sta trčili nad berlinskim letališčem Tempelhofom, ker je pri spuščanju pilotoma sonce jemalo vid. Letali sta se razbila.

Stolico za poljski jezik bodo po novi kulturni pogodbi ustanovili na dunajskem vseučilišču.

Posebne dneve v kopalščih za Jude bo določil mestni svet v Gdansku. Judje bodo smeli samo ob teh dneh h kopanju.

Bolgarska kraljeva dvojica se te dni mudi pri italijanskem kraljevem paru na obisku v gradu San Rossore.

Velike povodnji divjajo po vsej pokrajini ob vznožju francoskih Pirenejev. Vse reke so prestopile bregove in poplavlje doline. Škoda zaradi povodnji bo velika.

Odstopivšemu predsedniku belgijske vlade van Zeelandu so izrekli zahvalo katoliški poslanci, katerih tovaris je.

Rov se je podr'l v nekem premočgovniku blizu Katovic. Več rudarjev je pri tem našlo smrt.

Dela sodobnih srbskih in hrvaških pesnikov je recitiral sinoči v firenškem radiu član belgrajskega gledališča Drnić.

Konjsko podkev so pribili neznani šaljivci na vrata londonskega salona, kjer ima seje odbor za nevmešavanje. Policija kljub vsem prizadevanjem ni mogla izvahati, kdo ima veselje do takih šal. Rumunski ministrski predsednik Tatarescu je odpotoval na povabilo turške vlade v Ankaro in se bo udeležil proslav ob turskem narodnem prazniku jutri.

Sodbo v procesu med polkovnikom de la Rocquem in markizom Pozo di Borgom bodo izrekli 8. novembra.

Dve knjigi o boju protestantovske cerkve v Nemčiji je prepovedala uvažati nemška državna policija.

120 milijonov dolarjev za gradnjo dveh velikih bojnih ladij bo odobrila te dni ameriška zbornica.

Angleško vojaško odposlanstvo je odšlo te dni na Portugalsko, baje ugotavljat, da so odnošaji med Anglijo in Portugalsko še vedno isti kakor so bili in da se tudi ob popolni Francovi zmagi ne bodo spremenili. To je več kakor verjetno, saj je znano, da Anglija pošilja nacionalistom orožje čez Portugalsko.

Če bosta Anglija in USA nastopili skupno proti Japoncem, se ne bo na Daljnem vzhodu zgodilo nič posebnega. Ena sama država pa je za posredovanje prešlaba.

Ameriški advokati, med katerimi prevladujejo Judje, so poslali vladi spomnico, v kateri obsojajo njeno stališče do valencijske Španije.

Protiboljševiško pogodbo med Italijo in Japonsko bodo, kakor poročajo japonski listi, v kratkem podpisali.

Do razmejitev težkoč je prišlo med Italijo in Egiptom in bodo začeli z novim zaznamovanjem meje med Libijo in Egiptom, kjer je še 1000 km dolg predel brez natančnih mejnikov.

Vojaške vaje belgijske vojske so se začele včeraj. Na vaje je kljub krizi vlade odpotoval tudi kralj Leopold.

Hitlerjev namestnik v Italiji

Milan, 28. oktobra. AA. (DNB). Davi se je pripeljal na italijansko mejo Hitlerjev namestnik Rudolf Hess. Sedel je v posebni vlak, ki mu ga je dala italijanska vlada na razpolago. V Veroni je stopila v vlak častna delegacija fašistične stranke, da bo spremlila Hessa do Rima. Vse postaje do Bologne so bile okrašene z nemškimi in italijanskimi zastavami. V Bologni je posebni vlak nekaj časa stal. G. Hessa so pozdravili zastopniki vojaštva in črni erajci. Občinstvo je pa navdušeno pozdravljalo nemške goste.

Italijanski listi navdušeno pozdravljajo prihod nemških gostov. »Giornale d'Italia« pravi, da so gostje zastopniki velikega nemškega naroda, vsega naroda, vse velike civilizacije, ki je z naporom mladih rodov v nekaj letih storila, kar se drugim niti v desetletjih ni posrečilo. List posebno poudarja organizatorsko vrednost nove Nemčije, njeno energijo in ustvarjalno moč ter naglašja podobnost ideologije nove Nemčije in fašistične Italije. Na koncu pravi list, da je Nemčija s Hitlerjem ponovno odkrila svoje bistvo in vse tiste konstruktivne odlike, ki tvorijo vrednost nemške kulture.

Novi francoski poslanik odpotoval v Belgrad

Pariz, 28. okt. m. Novoimenovani francoski poslanik na našem dvoru g. Brugese je sinoči odpotoval s svojo ženo in hčerko na novo službeno mesto v Belgrad. Na pariški postaji ga je pri odhodu pozdravil jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Božidar Purič. Novi francoski poslanik odhaja v Jugoslavijo kot diplomat topot prvič. Drugače pa pozna dobro južne kraje naše države, kjer se je v času svetovne vojne boril na solunski fronti in bil tu tudi ranjen.

Politični procesi v Bolgariji

Sofija, 28. okt. m. Pred tujakajšnjim sodiščem se nadaljuje razprava proti bivšemu ministru in šefu bolgarske zemljoradniške stranke Dimitrovu Gilevu zaradi nekakega političnega pisma, v katerem je pozival bolgarsko ljudstvo, posebno svoje pristaše, na boj radi obrambe državne ustave.

Nagrade na komunistične glave

Atene, 28. okt. m. Objavljen je ukaz državne podtajnika za javno varnost, v katerem oblast razpisuje nagrade tistim, ki bi se jim posrečilo prijeti osem bivših komunističnih narodnih poslancev in voditeljev komunističnega pokreta v Grčiji. Vseh teh osem poslancev so proglasili za sovražnike države in njene največje škodljivce. Na glavo štirih je razpisana nagrada za vsakega po 75.000 drahem, za ostale štiri pa po 50.000 drahem.

Za industrijalizacijo Turčije

Ankara, 28. okt. m. Novoimenovana turška vlada je včeraj pod predsedstvom Dželala Bajarja imela svojo sejo, na kateri je govorila o svojem bodočem delovnem programu. Vlada bo posvetila posebno pozornost nadaljevanju akcije za industrijalizacijo države. Brigada pa se bo tudi z vso vmeno za druge gospodarske in finančne probleme.

Zahvala francoskih rezervnih častnikov

Ljubljana, 28. oktobra.

V torek, dne 26. oktobra t. l., dopoldne je francoski konzul gospod Rémérand Gabriel posetil predsednika mestne občine gospoda dr. Adlešiča Jura in mu tolmačil najlepšo zahvalo francoskih rezervnih oficirjev, ki so dne 22. t. m. obiskali Ljubljano. Gospod konzul je naglasil, da so bili francoski gostje nadvse presenečeni nad posebno ljubeznivostjo in prijaznostjo, s katero jih je pozdravila in sprejela Ljubljana in vse njeno prebivalstvo, in da bodo vtisi, ki jih bodo ponesli iz naše ga mesta, med najlepšimi, ki so jih doživeli pri potovanju ekoi našo državo. Ljubljana je zopet pokazala svojo veliko gostoljubnost in velike simpatije, ki jih goji do zavezniškega francoskega naroda.

Nenavadna avtomobilska nesreča

Grosuplje, 28. oktobra.

V Šmarju pri Grosupljem se je sinoči okoli 17.30 primerila nenavadna avtomobilska nesreča. Neki zagrebški polniški avto, v katerem so bili poleg šoferja še trije drugi potniki, je vozil skozi vas Šmarje-Sap z večjo brzino okrog 80 km na uro. Tam pri Potočnikovi pekarni je nasproti avtomobilu privozil posestnik Ivan Završek z enovpreznim konjem. Ko je avto pridrvel, je konj krenil naravnost na sredo ceste. Posestnik Završek je napol vse sile, da bi konja spravil v stran, toda zaman. Avto je konja podr'l in ga vlekel kakih 20 m naprej pred seboj. Prednji del avtomobila se je naravnost zapil v konja in mu razparal trebuh. Avtomobilisti so nepoškodovani oddrveli naprej proti Ljubljani. Posestniku se tudi ni zgodilo nič zalega. Konj je na cesti poginil. Okoli konja se je zbrala vsa vas. Orožniki so nato ugotovili dejanski stan. Posestnik Završek trpi do 1500 din škode, ker je bil konj mlad in lep. Zadnji čas je sploh zaznamovanih več avtomobilskih nesreč, o katerih ni javnost poučena.

Dostava poštnih pošilk in pokojnin na praznik Vseh svetnikov

Na praznik Vseh svetnikov bi se morale po veljavnih določilih o verskih praznikih dopoldne dostavljati vse pošne pošiljke. Ker pa se morajo ta dan dostaviti tudi pokojnine in ker je 31. X. nedelja, ko se pošta ne dostavlja, bi se za praznik nabralo toliko pisemske stvarine, da bi jo pismo-noše težko zmogli poleg dostave pokojnin, odnosno bi morali nekateri upokojenci ves dan čakati na pismo-nošo, ki bi se na ta način zakasnil. Zato bo pošta Ljubljana 1. omenjena dva dneva dostavljala naslednje: v nedeljo, 31. oktobra, dopoldne vse pisemske pošiljke, v ponedeljek, dne 1. novembra, pa pokojnine, ostale denarne nakaznice in pakete, v kolikor bo to mogoče z ozirom na okolnost, da ta dan trgovine in denarni zavodi ne poslujejo.

Proti novi angleški komisiji za Palestino se izrekajo tudi Judje, češ da ni prav nič potrebna. Amerika nima nobenih osvajalnih načrtov, piše predsednik Roosevelt v poslanici, ki jo je izdal ob tako zvanem »Ameriškem dnevu«.

Ali ste zadovoljni s poklicem

Če se že v kakšni stvari Amerikanci res odlikujejo, potem se prav gotovo v tem, da hočejo svetu prikazati vsako stvar v številkah. Vse torej hočejo imeti »črno na belem«.

Zadnjič je univerza v Stanfordu v Kaliforniji razpisala zanimivo anketo, ki so se je udeležili vsi bivši slušatelji te univerze. 3000 nekdanjih dijakov naj bi odgovorilo na vprašanje, če so zadovoljni s svojim poklicem, ki so si ga po končanih univerzitetnih študijah izbrali. Toda, na veliko presenečenje je prišlo le 576 vsaj v neki meri pritrjenih odgovorov. 2424 nekdanjih akademikov pa je kategorično odgovorilo, da na noben način niso zadovoljni s svojim poklicem in da bi si v primeru, če bi še enkrat prišli na svet, gotovo izbrali kak drug poklic.

Pobudo za to raziskovanje je dal ameriški statistik Wrenn. Njen namen pa je osnovno vprašanje, ali kriza tlači duhove in v kolikšni meri ovira zgrešeni poklic znanstvenca, industrijsko in gospodarsko iniciativo. Poleg tega pa naj bi tako skrbno sestavljena statistika pokazala staršem, vzgojiteljem in mladini sami nujno potrebo, da vsak dobro premisli, preden se odloči za svoj bodoči poklic. Med tistimi, ki so se pri tej anketi izjavili, da niso zadovoljni s svojim poklicem, je 45 odstotkov takšnih, ki so se za svoj poklic odločili na pritisk staršev ali vzgojiteljev.

Politiki najbolj nezadovoljni

Za najbolj nezadovoljne s svojim poklicem so se izkazali politiki in oni inženjerji, ki so zaposleni pri petrolejskih podjetjih. Od teh je nezadovoljnih s svojim poklicem kar 85 odstotkov. Ta ugotovitev je toliko bolj zanimiva, ker povprečni človek navadno misli, da je poklic politika, publicista ali diplomata vsekakor zanimiv, pa tudi tak, ki človeku preskrbi lepo kariero, s tem pa tudi dobro mero zadovoljstva. Toda, po gornji ugotovitvi mora biti s poklicem politikov ravno obratno. Takoj za njimi pa so, kakor rečeno, inženjerji, ki so zaposleni pri petrolejskih družbah. To bi si lahko razložili na ta način, da je ta poklic zvezan z neprestanimi nevarnostmi in da tudi zdravju ni nič kaj preveč koristen. Vsaj nekoliko bolj so zadovoljni inženjerji elektrotehnike in gradbeniki, čeprav statistika navaja, da jih je še vedno okoli 40 odstotkov nezadovoljnih.

Tudi znanstveniki spadajo med tiste

ki bi si — vsaj tako sami pravijo — gotovo poiskali drug poklic, če bi še enkrat živeli. Mnogo je med njimi takšnih, ki so si izbrali ta poklic zato, ker so si mislili, da jim bo prinesel možnosti, da postanejo slavni, da bodo lahko odšli nekod na kakšno zanimivo znanstveno potovanje v daljni svet in da bodo tako lahko združili korist z lepoto,

ali bolje rečeno, da jim bo idealen poklic prinesel tudi udobno in brezskrbno življenje. Pri tem pa ti ljudje ne pomislijo na težke razmere, v katerih čisto žive največji znanstveniki in učenjaki tako, da se morajo največkrat odpovedati celo najmanjšim udobnostim, do katerih si brez pomisleka pripisujejo pravico ljudje drugih, daleč manj upoštevanih in mnogo bolj vsakdanjih poklicev. Takšnih učenjakov je po gornji statistiki nezadovoljnih s svojim poklicem kar 58 odstotkov.

Celo bankirji so nesrečni

Bankirji pa nič kaj radi ne rečejo, da s svojim poklicem niso zadovoljni. Trdno so prepričani, da bi se za ta poklic odločili prav gotovo tudi v drugo, če bi prišli na svet še enkrat in če bi seveda imeli toliko možnosti, da se vrinejo med bankirje. Vendar pa se le malo čudno zdi, da je vseeno zado-

voljnih s tem, za male ljudi tako »idealni« poklicem, samo 53 odstotkov bankirjev. Najbrž le niso vsi prav iskreno izdali svojega prepričanja. Geologov je nezadovoljnih s svojim poklicem 38 odstotkov, kemikov 30, učiteljev in profesorjev pa 29 odstotkov. Zadnjih je pri nas najbrž še precej več, če pa se motimo, potem so naši učitelji in profesorji res čisto vredni moške. No, pa tudi ženske ne smejo biti izvzete.

Zdravniki in advokati: Da!

Najbolj pa so s samim seboj zadovoljni ameriški zdravniki. Tam jih tudi od sile spoštujejo in upoštevajo in jim njihovo znanje tudi priznajo. Le 7 odstotkov je takšnih, ki so se izrazili, da bi bili s kakšnim drugim poslom gotovo bolj zadovoljni. Še bolj zadovoljni pa so sodniki in advokati. Le 5 odstotkov jih je po njihovem mnenju zgrešilo poklic. To so najbrž sami takšni, ki se jim zdi, da je to prepočasno, če obogate v enem letu, pač pa hočejo na vsak način pospraviti primerno žetev že v enem mesecu. V Ameriki tovrstne žetve najbrž še ni tako zelo pobila toča...

Angleški križarji v procesiji v Londonu. Procesija je vsako leto in se je udeležijo člani tega reda iz vseh krajev angleškega imperija

Lynchov zakon

Najbolj nerazumljiva poteza ameriškega značaja je njihova nestrpnost napram črncem, ki se prevrže že kar v krivično okrutnost. Amerikanci so vendar znani kot najbolj napredni, širokogrudni in v vsakem drugem oziru skrajno strpni ljudje. Kadar pa gre za črnce, se vzbudi v njih nekdanja posurovelost, divje sovražstvo proti nesrečnim potomcem afriških prebivalcev, katere so nekdaj na debelo uvažali kot tovarno živino in jih kot sužnje uporabljali na velikih posevstvih evropskih tatin-kih in roparskih priseljencev.

Zaradi teh zamorskih sužnjev se je vnela surova in dolgotrajna vojna med severnimi in južnimi ameriškimimi državami; severne so namreč hotele suženstvo odpraviti, južne pa so se upirale predlogu, da bi izgubile toliko cenene delovne moči. Zaradi tega že sedaj vlada neko skrivno, podtalno sovražstvo med pripadniki obeh delov držav, ki večkrat izbruhne na dan zaradi najmanjšega vzroka. Sovražnost se kaže zlasti pri sodiščih, n. pr. sedanji veliki, šest let trajajoči proces proti osmeri nedolžnih črncev; ali še vedno ogorčene zahteve sodišča v Luisiani, da jim Newyork izroči nekega ubežnika Burnsa, ki je že dvakrat ubežal iz nečloveških jetnišnic, spisal knjigo »Ubežnik sem, katero so tudi filmali (v glavni vlogi Paul Muni) ter spravili s tem vso Ameriko in kulturni svet pokonci.

Največje divjaštvo pa kažejo Amerikanci s svojim linčanjem ali obešanjem črncev. Če so kje

zaprti črnci, morda čisto nedolžni, oblegajo belci ječo, razbijejo vrata, ugrabijo jetnike ter jih brez vsake sodbe obešijo. Obešanje jim je prava naslada. Največkrat vdirajo v ječo ponoči, spravijo jetnike na avtomobile, nato pa se cela procesija avtomobilov odpelje proti bližnjemu gozdu. Tam se ustavi, lepo udobno posejedo po tleh, jedo in pijejo, nato nesrečnika obešijo, kot bi obešanje tvorilo del tega nočnega zabavnega izleta; in mirno zopet odidejo domov, zadovoljni s svojim delom in sami s seboj.

Kakor se v tem brezsmiselnem divjaštvu predstavijo za dva tisoč let nazaj, tako je tudi njihov način vdiranja v ječo še staroveški. Kakih deset ali dvajset mož zagrabijo dolg hlovt ter z njim buta v zid, vrata ali zamrežena okna in si kaj hitro naredijo prost vhod v ječo.

Oblasti si sicer vneto prizadevajo, da bi ljudstvo spametovali, toda Lynchov (Linčov) zakon je še vedno v veljavi proti črncem. Največjemu podleže ali najbolj lažnivi počestnici bodo črnce fanatično sovraženci Amerikanci bolj verjeli, kot se bolj neoporečnemu črncu, kadar je treba kakega črnca obsoditi. Število brez sodbe obešenih črncev — največkrat tudi po nedolžnem obešenih — je doseglo v prvih mesecih letošnjega leta 5106. Pri tem linčanju je bil tudi neki francoski častnik, ki zelo zanimivo in žalostno poroča o tej ameriški zablodi, oziroma še iz davnine preživeli, kulturnega človeka nevrtni navadi.

Vas, ki ne plačuje davkov

Takšnih vasi, kakor je Bealcourt na Franco-skem, menda res ni nikjer več na svetu. Odkar namreč tamkajšnji ljudje pomnijo, ta vas ne plačuje nikakih davkov. Kljub temu pa Bealcourt nikakor ni kaka zaostala vas, pač pa si je znala osvojiti vse najmoderneje pridobitve, kolikor jih pač more imeti kakšna vas. Kolumbovo jajce, ki so ga prebivalci te vasi odkrili je — delo. Vsa dela, za kakršna drugod računajo z državno podporo, opravljajo Bealcourtčani sami. Sami grade ceste, vodovod in druga javna dela. Celo šolo so si čisto sami zgradili. Tudi pri napeljavi elektrike so prevzeli nase vse stroške. Neki pariški častnik je hotel le na vsak način zvedeti, kako je v tej vasi vse to mogoče. Zato se je obrnil na tamkajšnjega srečnega župana, da bi mu razvozljal to uganko. Ta pa mu je s ponosom odgovoril: »Naše bogastvo so naše pridne roke!« Ker Bealcourtčani nikdar ne zahtevajo niti ne prosijo kakšne podpore od države, se jim zdi tudi čisto upravičeno, da tudi ne plačujejo nikakih davkov. Pri nas bo morda kdo rekel: »Ali mar Slovenci nismo dovolj pridni?« Najbrž res ne bodo dovolj samo pridne roke! Vsaj pri nas niso.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Četrtek, 28. oktobra: 12 B. Smetana: Prodana nevesta (odlomki iz opere na ploščah) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Češka komorna glasba (plošča) — 14 Vreme, borza — 18 Koncert češke lahke glasbe (igra Radijski orkester) — 18.40 Slovenscina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Ministrstvo za telesno vzgojo — 19.50 Deset minut zabave — 20 Proslava češkoslovskega narodnega praznika. (Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani). V odmoru: Cas, vreme, poročila, spored.

Drugi programi

Četrtek, 28. oktobra: Belgrad-Zagreb: 20. Češki koncert — Dunaj: 18.55 »Don Juan« — 22.55 Zabavni koncert — Budimpešta: 19.40 Dramski prenos — 21.30 Ciganska glasba — 22.25 Planino — 23.15 Jazz — Italijanske postaje: 17.15 Koralni koncert — 21 Večerni koncert — Praga: Ves dan proslava narodnega praznika — Berlin: 19.10 Komorni koncert — 20 Plesni večer — Königsberg: 20 Orkestralni in solistični koncert — Hamburg: 19.30 »Don Juan« — Bratislava: 19.10 Operna glasba — Frankfurt: 19.10 Zabavna glasba — 21.15 Narodne peemi in madrigali — Beromünster: 20 Beethoven IX. simfonija — 21.45 Plesna glasba — Strasbourg: 21.30 Večerni koncert — 22.30 Češki koncert.

»Zdaj pa srečno pot, jaz stanujem za Bežigradom!«

M. Jacoby - R. Leigh:

Poročnik indijske brigade

Guverner je med tem bil neprenehoma v družbi Surat kana in grofa Volonova. Kan je pri tej stvari očitno užival, saj je vedel, da je ta položaj siru Macefieldu zelo neprijeten, čeprav guverner tega ni niti z najmanjšim gibom pokazal. Macefield je bil do svojih gostov prijazen gostitelj in nič več. Kan je kak trenutek celo mislil, da morda sir Macefield ne ve nič o neuspelih razgovorih sira Harcourt. Toda to misel je hitro spremenil, saj je Harcourt guvernerja vendar lahko obvestil o navodilih, ki jih je za to potovanje dobil v Londonu! Kan je zato sklenil, da se bo z guvernerjem malo poigral in preskusil, kako močne živce ima. Odločil se je, da bo razgovor speljal na ta predmet takoj, ko se mu bo ponudila prilika.

Po razgovoru je sir Charles Macefield odpeljal maharadžo v mali salon, da bi tam z njim, z nabobom Dargulskim, z grofom Volonom, njegovim adjutantom in z Geoffreyem Vickersom popil kozarec šampanjca.

»Visokost, zelo mi je drago, da ste nas počastili s svojim obiskom. Hvaležen sem vam, da ste zaradi naše male zabave pustili težke državniške posle...«

Surat kan je odvrnil s svojim ljubeznivim nasmehom:

»Sire, odkar mi je vaša mogočna vlada odtegnila svojo letno podporo, je računovodstvo v mojem finančnem ministru dosti preprostejše. To pa veste, da prav finančni posli prizadevajo vsaki državi največ skrbi in dajejo največ dela. Zato imam zdaj več časa kakor pa prej...«

Sir Macefield ni odgovoril na to precej surovo povedano izzivanje, temveč se je samo prisrčno nasmel. Vsaj prizadeval si je, da bi bil njegov nasmeh čim prisrčnejši.

Potem je prijel maharadža za roko:

»Pojdite za mano, visokost, predstavil vas bom še nekaj gospodom in damam.«

Lady Warrentonova je spet našla moža, ki se je pogovarjal s polkovnikom Campbellom. Sir Benjamin si je prizadeval, da bi se poplačal za čas, ki ga bo moral prebiti v družbi svoje žene ob kroglicah in je junaško nataknil in pil žganje kozarček za kozarčkom.

Ko je lady Warrentonova zagledala svojega moža, je vzkliknila:

»Za Boga, Benny, saj se boš zastrupil! Ne razumem vas, polkovnik, kako morete pustiti mojemu možu, da toliko pije!«

»To je vendar komaj drugi kozarček!« se je jezil sir Benjamin. »Moral sem vendar nekaj požreti po tistih tvojih kroglicah!«

Lady Warrentonova pa je medtem našla že drug predmet za svojo nemirno radovednost. Mimo vrat je priplesal mlad par: to je bila Elizabeta Campbellova z nekim častnikom.

Glejte, vaša hčerka, polkovnik! Dekletce je zares dražestno! Ugaja mi pa tudi njen zaročenec!«

»To ni njen zaročenec,« je odvrnil Campbell.

»Saj ste vendar rekli, da je zaročena.«

»Da! Z Geoffreyem Vickersom, mladi častnik pa, s katerim zdaj pleše, je njegov brat Perry Vickers.«

Lady Warrentonova se je malce zlobno nasmehnila:

»Jaz sem pa mislila, da je to njen zaročenec, saj se tako nežno gledata, kakor prava zaljubljenca.«

»Toda Oktavija!« je hotel pokarati ženo sir Benjamin, toda ta ga ni poslušala, marveč je polkovnika Campbella naprej obsipala s hudournikom besedi.

»Torej, dragi polkovnik, kakor sem rekla, vam bom že poiskala ženo! Bodite brez skrbi! Kakšen značaj vam je pa najbolj po godu? Kaj imate poleg značaja najrajši?«

»Molčečnost!« je brez premišljanja odgovoril polkovnik Campbell.

»O, dragi Campbell, vi se mi prikupujete, prav kakor dragi lord Melbourne, ki je bil nekoč moj sosed pri mizi. Lady Warrentonova, je dejal, vi imate moč, da me spravite do blaznosti —« je rekel.

»Verjamem, da je govoril resnico,« je dejal na to Campbell, sir Benjamin pa je izkoristil priliko ter se neopazno splazil do mize, kjer so stale razne pijače.

Perry in Elizabeta sta izginila iz dvorane. Posrečilo se jima je, da sta prišla v prazno sobo, kjer sta se lahko nemoteno pogovarjala.

»Draga, nocoj si tako lepa! Tako sem srečen, ko vem, da me imaš rada. Naj se zgodi, kar se hoče, ti boš samo moja!«

Foto Warner Bros

Godba je zaigrala za nov ples.